

CHƯƠNG 5

CƠ CẤU XÃ HỘI - GIAI CẤP VÀ LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI

BỘ MÔN: LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

KHOA: CƠ BẢN

TRƯỜNG: ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ ĐÔNG Á

NỘI DUNG

- I. CƠ CẤU XÃ HỘI - GIAI CẤP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI**
- II. LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI**
- III. CƠ CẤU XÃ HỘI - GIAI CẤP VÀ LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI Ở VIỆT NAM**

I. CƠ CẤU XÃ HỘI - GIAI CẤP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CNXH

1. Khái niệm và vị trí của cơ cấu xã hội - giai cấp trong cơ cấu xã hội

a. Khái niệm cơ cấu xã hội và cơ cấu xã hội - giai cấp

b. Vị trí của cơ cấu xã hội - giai cấp trong cơ cấu xã hội

2. Sự biến đổi của cơ cấu xã hội - giai cấp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội

1. Khái niệm và vị trí của cơ cấu xã hội - giai cấp trong cơ cấu xã hội

a. Khái niệm cơ cấu xã hội và cơ cấu xã hội - giai cấp

- *Cơ cấu xã hội*: là những cộng đồng người cùng toàn bộ những mối quan hệ xã hội do sự tác động lẫn nhau của các cộng đồng ấy tạo nên.

+ Cơ cấu xã hội có nhiều loại hình:

Cơ cấu xã hội - dân cư

Cơ cấu xã hội - nghề nghiệp

Cơ cấu xã hội - giai cấp

Cơ cấu xã hội - dân tộc

Cơ cấu xã hội - tôn giáo

.....

a. Khái niệm cơ cấu xã hội và cơ cấu xã hội - giai cấp

- *Cơ cấu xã hội - giai cấp*: là hệ thống các giai cấp, tầng lớp tồn tại khách quan trong một chế độ XH nhất định, thông qua những mối quan hệ: sở hữu TLSX, tổ chức quản lý sản xuất, phân phối thu nhập, địa vị CT - XH... giữa các giai cấp và tầng lớp đó.
- *Cơ cấu xã hội - giai cấp trong thời kỳ quá độ lên CNXH*: là tổng thể các giai cấp, các tầng lớp, các nhóm XH có mối quan hệ hợp tác và gắn bó chặt chẽ với nhau trong thời kỳ quá độ lên CNXH. Yếu tố quyết định mối quan hệ đó là họ cùng chung sức cải tạo XH và xây dựng XH mới.

b. Vị trí của cơ cấu xã hội - giai cấp trong cơ cấu xã hội

- Cơ cấu xã hội - giai cấp là loại hình cơ bản và có vị trí quyết định nhất, chi phối các loại hình cơ cấu xã hội khác.
- Mặc dù cơ cấu xã hội - giai cấp giữ vị trí quan trọng song không được tuyệt đối hóa nó và xem nhẹ các loại hình cơ cấu xã hội khác.

2. Sự biến đổi của cơ cấu xã hội - giai cấp trong thời kỳ quá độ lên CNXH

- Cơ cấu xã hội - giai cấp biến đổi gắn liền và được quy định bởi cơ cấu kinh tế của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội.
- Cơ cấu xã hội - giai cấp biến đổi phức tạp, đa dạng, làm xuất hiện các tầng lớp xã hội mới.
- Cơ cấu xã hội - giai cấp biến đổi trong mối quan hệ vừa đấu tranh, vừa liên minh, từng bước xóa bỏ bất bình đẳng xã hội dẫn đến sự xích lại gần nhau.

II. LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CNXH

1. Góc độ chính trị của liên minh

- Liên minh giai cấp, tầng lớp là nhu cầu tất yếu khách quan, là quy luật mang tính phổ biến và là động lực lớn cho sự phát triển của các XH có giai cấp.
- Trong cách mạng XHCN, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản, GCCN phải liên minh với GCND và các tầng lớp nhân dân lao động để tạo sức mạnh tổng hợp đảm bảo cho thắng lợi của cuộc cách mạng trong giai đoạn giành chính quyền và giai đoạn xây dựng XH mới.
- Liên minh đảm bảo vai trò lãnh đạo của GCCN, là cơ sở chính trị - xã hội của nhà nước XHCN, là điều kiện quyết định công cuộc cải tạo XH cũ, xây dựng XH mới.

II. LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CNXH

1. Góc độ kinh tế của liên minh

-
- Liên minh trên lĩnh vực kinh tế là nhân tố quyết định nhất cho sự thắng lợi hoàn toàn của CNXH.
 - Liên minh xuất phát từ yêu cầu khách quan của quá trình đẩy mạnh CNH, HĐH và chuyển dịch cơ cấu kinh tế từ một nền SX nhỏ nông nghiệp là chính sang SX hàng hóa lớn, phát triển công nghiệp, dịch vụ và khoa học - công nghệ..., XD nền tảng vật chất - kỹ thuật cần thiết cho CNXH.
 - Xuất phát từ chính nhu cầu và lợi ích kinh tế của các giai cấp, tầng lớp là chủ thể của các lĩnh vực công nghiệp, nông nghiệp, dịch vụ, khoa học công nghệ và công nghệ... tất yếu phải gắn bó, liên minh với nhau để cùng thực hiện những nhu cầu và lợi ích kinh tế của mình.
 - Kịp thời phát hiện và giải quyết những mâu thuẫn phát sinh trong quá trình liên minh giữa các giai cấp và tầng lớp nhằm tạo ra sự đồng thuận, tạo động lực thúc đẩy quá trình CNH, HĐH.

III. CƠ CẤU XÃ HỘI - GIAI CẤP VÀ LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CNXH Ở VIỆT NAM

- 1. Cơ cấu xã hội - giai cấp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam**

- 2. Liên minh giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam**

1. Cơ cấu xã hội - giai cấp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam (SV TNC)

- Sự biến đổi cơ cấu xã hội - giai cấp vừa đảm bảo tính qui luật phổ biến, vừa mang tính đặc thù của xã hội Việt Nam.
- Trong sự biến đổi của cơ cấu xã hội - giai cấp, vị trí, vai trò của các giai cấp, tầng lớp ngày càng được khẳng định.

2. Liên minh giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

*a. Nội dung của liên minh giai cấp, tầng lớp trong
thời kỳ quá độ lên CNXH ở Việt Nam*

Nội dung
kinh tế

Nội dung
chính trị

Nội dung
văn hóa - xã hội

b. Phương hướng cơ bản nhằm phát huy tính tích cực của biến đổi cơ cấu xã hội - giai cấp và tăng cường liên minh giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá độ lên CNXH ở Việt Nam (SV TNC)

- Đẩy mạnh CNH, HĐH; giải quyết tốt mối quan hệ giữa tăng trưởng kinh tế với đảm bảo tiến bộ, công bằng XH tạo môi trường và điều kiện thúc đẩy biến đổi cơ cấu xã hội - giai cấp theo hướng tích cực.
- Xây dựng và thực hiện hệ thống chính sách xã hội tổng thể nhằm tác động tạo sự biến đổi tích cực cơ cấu xã hội, nhất là các chính sách liên quan đến cơ cấu xã hội - giai cấp.
- Tạo sự đồng thuận và phát huy tinh thần đoàn kết thống nhất giữa các lực lượng trong khối liên minh và toàn xã hội.
- Hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN, đẩy mạnh phát triển khoa học và công nghệ, tạo môi trường và điều kiện thuận lợi để phát huy vai trò của các chủ thể trong khối liên minh.
- Đổi mới hoạt động của Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam nhằm tăng cường khối liên minh và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân.

HẾT CHƯƠNG 5